

Toimijatyön viestintä uudistui

Liikenneturvallisuuskatsaus sisältää nostoja liikenneturvallisuuden toimijatyön kautta aktivoituneista toiminnasta vuonna 2023.

Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun alueella on siirrytty erillisistä liikenneturvallisuussuunnitelmista jatkuvaan, suunnitelmalliseen ja laaja-alaiseen liikenneturvallisuustyöhön. Kuntien liikenneturvallisuusryhmät tekevät sekä liikennekasvatustyötä että ylläpitävät liikenneympäristön toimenpidelistoja toimijatyön tukemana. Toimijatyöllä tavoitellaan liikenneturvallisuuden arvostuksen näkyvää kasvattamista ja hyvinvoinnin edistämistä viisaalla ja turvallisella liikkumisella.

Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun jokaisessa kunnassa toimii liikenneturvallisuusryhmä. Aktiivinen ja monialainen liikenneturvallisuusryhmä kunnassa on liikenneturvallisuustyön ydin, jonka toimintaa sidosryhmät ja liikenneturvallisuustoimijat tukevat. Kuntien ryhmiin osallistuvat muun muassa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Liikenneturva, alueen pelastuslaitokset ja Poliisi. Kuntien liikenneturvallisuusryhmien koko on 13–23 henkeä ja ne kokoontuvat vähintään kaksi kertaa vuodessa. Vuonna 2023 osallistumisaktiivisuus kokouksiin oli yleisesti hyvällä tasolla.

Viestinnässä ja tiedonjaossa uudet tuulet

Vuoden 2023 aikana siirryttiin käyttämään liikenneturvallisuusyhteistyössä ja sen ulkoisessa viestinnässä uusia kanavia. Aiemmin yhteistyötä palvellut teknisesti vanhentunut liikenneturvallisuus.info -sivusto poistettiin käytöstä vuoden lopulla. Kuntaryhmien yhteistyöhön liittyvät aineistot ja muistiot siirrettiin Teamsin työtiloihin, jotka mahdollistavat myös viestittelyn ryhmien kesken.

Liikenneturvallisuustyön kuvaus siirrettiin Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen internetsivujen liikenneturvallisuus -osion yhteyteen ([linkki](#)). Toimijatyön yleinen viestintä siirtyi liikenneturvallisuustoiminnan ajankohtaissivustolle ([linkki](#)). Ajankohtaissivuston kautta löytyvät toimijatyön tärkeimmät päivittyvät tiedot, kuten:

- tietoisuuksien aiheet, ajankohdat ja aineistot,
- toimijan kuukausikirjeet ja ajankohtaiskirjeet,
- työtä tukevat kartta-aineistot,
- kuntien ja ELY-keskusten liikenneturvallisuustoimenpidetarpeet kartalla,
- linkejä liikenneturvallisuustyötä tukeviin sidosryhmien aineistoihin.

Toimijan kuukausi- ja ajankohtaiskirjeet tarjoavat ajankohtaista tietoa sekä toimijatyöstä että liikenneturvallisuuden teemoista käytettäväksi kuntatyössä. Uudet alustat tarjoavat modernimman tavan jakaa tietoa. Myös toimijatyön somekanavat ovat edelleen aktiivisessa käytössä.

Toimijatyöalueiden kuulumisia

Kaikki Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun kunnat olivat aktiivisen toimijatyön piirissä vuonna 2023. Toimija-alueilla käytettiin yhteisiä toimintamalleja ja teemoja, mutta työssä oli myös alueellisia painotuksia. Kuntien liikenneturvallisuusryhmät ja muut työntekijät, toimijat ja eri sidosryhmät järjestivät tapahtumia kaikille ikäryhmille.

Oulun kaupunki

Taika-Petterin *Pyörällä paras* -esityksiin osallistui yli 3 000 Oulun kaupungin 1.–6.-luokkalaista kuudestatoista koulusta. Yläkoululaisille suunnattu *Tappomopo* -esitys vieraili kymmenessä koulussa ja tavoitti lähes 2 000 koululaista. Vakiintunut toimintamalli *Turvaa tenaville* -tapahtuma keräsi Ouluhalliin yli 1 800 oululaista eskarilaista. *Punainen liitu* -esitykseen osallistui 400 nuorta. Kaikille kaupunkilaisille avoimena järjestettiin sähköpotkulautoihin liittyvä somekyselytunti ja *Siististi skuutilla!* -tapahtuma Rotuaarilla. Yhdessä Liikenneturvan ja Poliisin kanssa järjestetyn tapahtuman aiheena oli sähköpotkulautailun säännöt.

Oulun ympäryskunnat

Taika-Petterin *Pyörällä paras* -esityksiä järjestettiin toimija-alueen kahdeksassa kunnassa. Kaikkiaan lähes 2 000 1.–6.-luokkalaista koululaista osallistui niihin. *Tappomopo* -esitys puolestaan vieraili lähes kaikissa kunnissa tavoittaen yli 1 200 yläkouluista. Ouluhallin *Turvaa tenaville* -tapahtumaan osallistui noin 800 lasta alueelta.

Pohjois-Pohjanmaan läntinen alue

Alueen kunnissa yhteistyössä eläkeyhdistysten kanssa järjestettyihin *Ikäihminen liikenteessä* -luentoihin osallistui lähes 400 senioria. Taika-Petterin *Pyörällä paras* -esitykseen osallistui viidessä kunnassa lähes 1 000 lasta. Raahen, Siikajoen ja Pyhäjoen yhteiseen *Turvaa tenaville* -tapahtumaan Raahessa osallistui lähes 600 lasta. *Turvallinen koulumatka* -oppitunteja järjestettiin neljässä alueen kunnassa. Varhaiskasvatuksen piirissä toteutettiin *Näytä loistavalta* -heijastinhaaste.

Pohjois-Pohjanmaan keskinen alue

Haapavedellä järjestettiin *Turvaa tenaville* -tapahtuma. Muita koululaisille suunnattuja turvallisuustapahtumia järjestettiin Kalajoen, Siikalatvan ja Pyhäjoen koululaisille. Nivalassa *Punainen liitu* -esitykseen osallistui 850 nuorta. Pyhäjärvellä järjestettiin esteettömyyskävely. Alueen kaikkiin kuntiin jaettiin heijastimia ja heijastinliivejä. Seikkailipa tämän alueen kouluissa ja päiväkodeissa myös pehmolelu nimeltä Liikenneturvallisuusnuuhkija keräämässä liikenneturvallisuushavaintoja ja kannustamassa niiden käsittelyyn.

Kainuu

Ikäihminen liikenteessä -luennot ja hengeltään positiivinen rollaattoriratsia tavoitti lähes 200 alueen ikäihmistä. Paltamossa, Suomussalmella ja Kuhmossa pidettiin mopoi-lua käsittelevät oppitunnit. *Punainen liitu* -esitykseen osallistui Kuhmossa ja Kajaa-nissa noin 400 nuorta. Taika-Petterin *Pyörällä paras* -esitys vieraili kahdeksassa kun-nassa ja tavoitti yli 2 000 lasta. *Turvallinen koulumatka* -oppituntiin osallistuttiin Ka-jaanissa ja Kuhmossa. Lisäksi alueella järjestettiin pyöräily- ja liikennepäivät.

Koillismaa

Kuusamossa, Pudasjärvellä ja Taivalkoskella järjestettiin *Ikäihminen liikenteessä* -lu-entoja. Kuusamossa noin 40 senioria kokoontui turvallisuusteeman ympärille Kortteli-kerhoon. Taika-Petterin *Pyörällä paras* -esitykset ja *Turvallinen koulumatka* -oppitunti tavoittivat myös tällä alueella hyvin lapsia. Nuoria tavoitettiin lisäksi liikenneaiheisella pakopelillä ja palkitsevalla kypärävalvonnalla.

Alueiden yhteisiin tietoiskuihin osallistui noin 800 henkilöä

Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun, Lapin ja Itä-Suomen toimijat järjestivät yhteistyössä kahdeksan liikenneturvallisuuksaiheista tietoiskua, joihin osallistui noin 800 henkilöä. Myös tietoiskujen tallenteita katseltiin aktiivisesti. Vuonna 2023 tietoiskujen aiheena oli-vat: fiksun mopoilun koulutus, tuulivoimakuljetukset, pyöräilyn edistäminen, esteettö-myyden huomioon ottaminen liikennesuunnittelussa ja kunnossapidossa, palveluliiken-teen järjestäminen ja viestintä, jalankulun suunnittelun ja toteutuksen ristiriidat, liiken-ekäyttämisen vaikutukset yrityksen maineeseen sekä vinkit kunnan viestintään.

Toimijatyön tapahtumat tavoittivat laajasti

Alueilla toimijatyön kautta järjestettyjen tapahtumien tai välillisesti erilaisten toiminta-mallien kautta tavoitettiin vuonna 2023 yli 25 000 henkilöä, eli noin 5 % alueen väes-töstä. Esimerkiksi syksyn liikenneturvallisuuksviikon *Turvallinen koulumatka* -kampan-jaan osallistui alueelta 175 luokkaryhmää, eli yli 3 000 oppilasta. Seuraavan taulukon määrissä ei ole huomioitu uutis- ja ajankohtaiskirjeiden jakelua ja tietoiskuja.

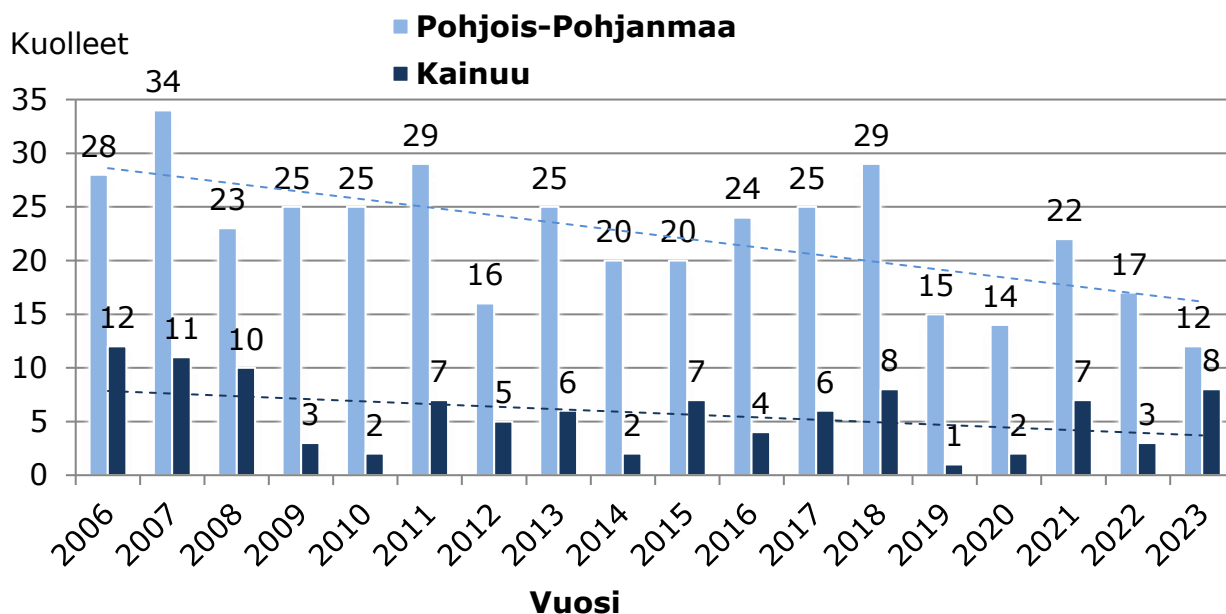
Taulukko. Toimijatyön tapahtumien kautta tavoitetut henkilöt 2023.

TOIMIJA-ALUE	TOIMIJATYÖN KAUTTA AKTIVOITUIHIN TAPAHTUMIIN OSALLISTUNEET HENKILÖT
OULUN KAUPUNKI	noin 8 000
OULUN YMPÄRYS	noin 4 000
POHJOIS-POHJANMAA LÄNTINEN	noin 2 500
POHJOIS-POHJANMAA KESKINEN	noin 7 000
KOILLISMAA	noin 2 000
KAINUU	noin 4 000

Tilastoja

Vuoden 2023 ennakkotietojen mukaan tieliikennekuolemien määrä oli Pohjois-Pohjanmaalla vuotta 2022 pienempi, mutta Kainuussa suurempi. Pitkällä aikavälillä liikennekuolemien trendi on ollut laskeva sekä Kainuussa että Pohjois-Pohjanmaalla.

Kuva. Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun alueella tieliikenteessä kuolleet maakunnittain vuosina 2006–2023 ja kehityksen trendi. Vuoden 2023 tieto on ennakkotieto. Lähde: Tilastokeskus.

Ennakkotietojen mukaan vuonna 2023 Pohjois-Pohjanmaalla loukkaantui tieliikenteessä 239 henkilöä ja Kainuussa 66 henkilöä. Loukkaantuneiden määrät nousivat vuodesta 2022, mutta loukkaantuneiden määrän kymmenen vuoden trendi molemmilla alueilla on kuitenkin selvästi laskeva. Noin kolmasosa loukkaantuneista oli 15–24-vuotiaita ja yli puolet loukkaantuneista liikkui henkilöautolla.

Viime vuosina on erikseen tilastoitu vakavasti loukkaantuneet. Tilastot valmistuvat vuoden myöhemmin kuin muut onnettomuustilastot. Tieliikennetilastoissa mukana olleiden vakavasti loukkaantuneiden määrä oli vuonna 2022 Pohjois-Pohjanmaalla 19 ja Kainuussa 3. Virallisen tieliikenneonnettomuustilaston ulkopuolelle jäivät hoitoilmoitusrekisterin tilastot eivät ole vielä valmistuneet vuodelta 2023.

Taulukko. Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun alueella tieliikenteessä loukkaantuneet ikäryhmittäin vuonna 2023 (ennakkotieto). Lähde: Tilastokeskus.

	0–14	15–24	25–34	35–44	45–54	55–64	65–74	75–
POHJOIS-POHJANMAA	7 %	31 %	12 %	16 %	8 %	8 %	8 %	10 %
KAINUU	5 %	32 %	6 %	9 %	20 %	17 %	6 %	6 %

